Älgförvaltningsgruppen Blekinge Öst

Beslut om revidering av älgförvaltningsplan för Blekinge Öst

Beslut

Länsstyrelsen i Blekinge län beslutar att fastställa den reviderade älgförvaltningsplanen för Blekinge Öst, som inkom till myndigheten den 17 juni 2026 (*bilaga 2*) och gör denna gällande till 30 juni 2027.

En ny älgförvaltningsplan ska lämnas till Länsstyrelsen Blekinge senast 1 juni 2027.

Detta beslut ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Beskrivning av ärendet

Ansökan om revidering av älgförvaltningsplanen inkom till länsstyrelsen 2026-06-11 (*dnr. 218-2945-2026-2*). En uppdaterad ansökan om revidering av älgförvaltningsplanen inkom 2026-06-17 (*dnr. 218-2945-2026-3*). Ytterligare en reviderad förvaltningsplan med tillhörande FRODE-analys inkom till Länsstyrelsen 2026-09-07 (*dnr. 218-2945-2026-6 resp. 218-2945-2026-7*).

En skrivelse riktad till älgförvaltningsområdet Blekinge Öst, samt svar på skrivelsen mottogs 2026-06-18 (*dnr. 218-2945-2026-4*).

Samrådsprotokoll från samråd som genomfördes 2026-05-25, 2026-06-03 och 2026-06-04 inkom också 2026-06-17 (*dnr. 218-2945-2026-5*). Vid det senare samrådstillfället framgår att Snapphanarnas tidigare ifrågasatta ÄSO-plan har godkänts i sin helhet, men att det framgår att planen är framtagen med stor osäkerhet, särskilt avseende resultatet av spillningsinventeringen. Snapphanarna väljer att behålla inventeringsvärdet men vill vara försiktiga med avskjutningen. Detta kommer att följas upp i kommande 3-årsplan.

Sammanfattning

Sammanfattning av älgförvaltningsplanen som utgör grund för fastställandet:

• Målet sätts till 6,0 älgar per 1000 ha jaktareal i vinterstam 2028.

• Den bedömda vinterstammen har haft en svag ökning under föregående 3 årsperiod och älgtätheten för vinterstammen 2025 bedömdes ligga på 5,6 älgar per 1000 hektar.

• Utifrån analys i älgfrode kommer planerad avskjutning leda till en ökad älgstam med en i stort sett bibehållen tjurandel.

• Spillningsinventeringen saknar värde för 2026.

Motivering till beslutet

I förvaltningsplanen görs den samlade bedömningen att älgstammen har ökat under föregående planperiod.

Med hänsyn till resultatet från den senaste kvalitetssäkrade spillningsinventeringen från 2025, som visar 5,1 älgar per 1 000 hektar, samt det faktum att älgobsen varit stabil och inte uppvisat någon tydlig ökning under den senaste säsongen, kan det antas att det långsiktiga målet om en vinterstam på 6,0 älgar per 1 000 hektar inom den kommande treårsperioden är ambitiöst satt.

Länsstyrelsen har vid prövningen beaktat den senaste skattningen i LST-Moose. Blekinge är ett särpräglat län med stora variationer i såväl landskap som bebyggelsestruktur, bland annat till följd av den långa kuststräckan och E22, som på flera sätt utgör en barriär genom länet. Förhållandena kan därför variera betydligt även inom ett och samma älgförvaltningsområde. Lokala förhållanden inom ett enskilt älgskötselområde – såsom älgstammens storlek och sammansättning, fodertillgången och skadebilden – kan således avvika från de förhållanden som avspeglas i den totala skattningen för älgförvaltningsområdet. Skattningen från LST-Moose bedöms därför inte utan vidare kunna tillämpas på det aktuella förvaltningsområdet.

Därtill har tidigare skattningar i LST-Moose visat en betydligt högre älgstam än vad genomförda inventeringar har indikerat. Resultatet används därför inte som ett exakt mått på älgtätheten inom förvaltningsområdet, utan som ett kompletterande underlag vid bedömningen av om förvaltningsplanens uppgifter är rimliga. Om underlagen tydligt pekar i olika riktningar finns det anledning att närmare granska uppgifterna i förvaltningsplanen och det underlag som de bygger på.

Enligt den senaste skattningen i LST-Moose från 2025 är den beräknade älgtätheten i Östra Blekinge 9,75 älgar per 1 000 hektar. Med 95 procents konfidens bedöms tätheten ligga mellan 7,12 och 12,9 älgar per 1 000 hektar.

Resultatet från LST-Moose visar en högre älgtäthet än den som har bedömts för det aktuella förvaltningsområdet. Även om förvaltningsområdets skattning ligger utanför konfidensintervallet för LST-Moose är skillnaden mellan skattningarna begränsad i förhållande till den osäkerhet som är förknippad med underlagen. Resultatet ger därför inte anledning att närmare granska skillnaderna mellan LST-Moose och övriga underlagsvärden. Skillnaden utgör därmed inte i sig tillräckligt stöd för att bedöma förvaltningsplanens skattning som orimlig.

Uppgifter om trafikolyckor med älg och övrig dödlighet har förts in i förvaltningsplanen. Inför kommande planer vore det önskvärt att även föra ett skriftligt resonemang om statistiken, där det framgår vilka underlag de angivna siffrorna bygger på och hur dessa har beaktats vid bedömningen av älgstammens utveckling.

Statistiken rörande viltolyckor, däribland andelen trafikdödade älgar, förefaller samtidigt ligga på en i huvudsak oförändrad nivå. Siffrorna ger därmed inte något tydligt stöd för att en ökad älgstam skulle medföra en förhöjd risk för viltolyckor.

Om uppgifterna har justerats i förhållande till tillgänglig statistik bör det framgå vilka justeringar som har gjorts och skälen för dessa. Detsamma gäller när siffrorna bygger på erfarenhetsbaserade antaganden, exempelvis om övrig dödlighet där det statistiska underlaget är osäkert och mörkertalet kan vara stort. Även skillnader mellan den bedömda utvecklingen av älgstammen och olycksstatistiken bör kort kommenteras, eftersom antalet

trafikolyckor också påverkas av andra faktorer än stammens storlek. Ett sådant resonemang skulle göra det lättare att följa hur uppgifterna har vägts samman och bedömts i förvaltningsplanen.

Älgen har i Rödlista 2025 klassats som Nära hotad (NT). Klassningen grundas på älgstammens minskande utveckling på nationell nivå. Klassningen innebär inte i sig att älgen är hotad inom varje enskilt förvaltningsområde eller att jakt inte får bedrivas. Rödlistningen är dock en signal om att stammens fortsatta utveckling behöver följas noggrant.

Mot denna bakgrund ska osäkerheterna i underlaget beaktas när den planerade avskjutningen och den eftersträvade älgtätheten bedöms. Såväl avskjutningen som målet för älgtätheten måste vara förenliga med en långsiktigt livskraftig älgstam. Förvaltningen behöver också kunna anpassas om uppföljningen på ÄFO-nivå visar att älgstammens utveckling avviker från den skattning som ligger till grund för förvaltningsplanen. Vid osäkerhet ska särskild hänsyn tas till risken för en utveckling som på sikt kan vara svår att vända.

Länsstyrelsen har noterat att enligt senaste ÄBIN bedöms arealen foderproducerande ungskog öka med 8,4 procent under de kommande tre åren. Den prognostiserade utvecklingen av fodertillgången bedöms därmed vara förenlig med förvaltningsplanens inriktning mot en ökande älgstam. Foderprognosen ger således inte skäl att motsätta sig den planerade utvecklingen av älgstammen.

Länsstyrelsen vill samtidigt påpeka att älgförvaltningsgruppen har fastställt ett mål om högst 10 procent årsskador på tall. Den senaste ÄBIN-inventeringen visar dock att andelen årsskador uppgår till 18 procent (felmarginal + / - 6 procent) på ÄFO-nivå. Samtidigt framgår det av skötselplanerna inom förvaltningsområdet att flera skador har rapporterats i det aktuella älgskötselområdet. Skadenivåerna på gran bedöms vara tolerabla, medan skadorna på tall ligger på en alltför omfattande nivå.

Förvaltningsområdets övergripande målsättning om högst 10 procent årsskador på tall visar på en tydlig ambition att minska skadenivåerna. Länsstyrelsen konstaterar samtidigt att den nuvarande skadebilden är problematisk. Skadenivån kan dock inte bedömas enbart utifrån älgstammens storlek, eftersom omfattningen av betesskador påverkas av flera faktorer. Det är dock

viktigt att skadeutvecklingen följs noggrant under planperioden och att förvaltningen vid behov anpassas utifrån utvecklingen av såväl älgstammen som skadorna på skog.

Vid bedömningen av skadenivån bör det samtidigt beaktas att ÄBIN:s definition av viltskada omfattar ”*skador på trädets stamaxel som har orsakats av hjortvilt, det vill säga av älg, rådjur, kronhjort eller dovhjort*”. Även om toppskottsbete är den dominerande skadetypen och älg anges som den huvudsakliga skadegöraren, kan samtliga registrerade skador inte utan vidare tillskrivas älgstammen inom det berörda förvaltningsområdet. Eftersom flera klövviltsarter förekommer inom förvaltningsområdet visar den senaste ÄBIN inventeringen således att den samlade skadenivån är hög, men inte att skadebilden uteslutande beror på älgstammens storlek. Av samma anledning är det önskvärt att förvaltningsgruppen framåt dokumenterar vilken typ av skador som rapporteras och även i största möjliga mån gör en bedömning om skadorna orsakats av älg eller annat klövvilt.

Enligt gällande instruktioner ska bedömningen i förvaltningsplanen grundas på en sammanvägning av tillgängliga underlag. Inför nästa planperiod behöver det därför tydligare motiveras varför den samlade bedömningen av älgstammens utveckling eventuellt avviker från tillgängliga uppgifter. Förvaltningsplanen behöver också innehålla ett mer underbyggt resonemang om de uppgifter och beräkningar som redovisas och om hur dessa har vägts samman. Uppgifterna ska, när det är möjligt, redovisas och beaktas i planens beräkningar i enlighet med gällande instruktioner.

Om relevanta faktorer inte kan uttryckas i siffror, eller om andra omständigheter bedöms ha betydelse, ska förvaltningsplanen åtminstone innehålla en skriftlig redogörelse för deras bedömda påverkan på älgstammens utveckling. Om förvaltningsområdet väljer att frångå eller inte använda ett tillgängligt underlag ska det tydligt anges vilket underlag det gäller och varför det inte har lagts till grund för beräkningarna eller den samlade bedömningen. Detta är nödvändigt för att nästa förvaltningsplan ska kunna bedömas som tillräckligt väl underbyggd.

Inför nästa planperiod krävs ett väsentligt förbättrat och tillförlitligt underlag. Förvaltningsgruppen ska därför säkerställa att Älgobs och spillningsinventering genomförs med tillräcklig omfattning och kvalitet inom samtliga skötselområden. Om inventeringarna uteblir

eller inte ger användbara resultat kommer antaganden om älgstammens storlek och utveckling som saknar tillräckligt stöd inte att kunna läggas till grund för nästa förvaltningsplan.

Under planperioden ska älgstammens utveckling, avskjutningen, skadenivåerna, trafikolyckorna och övrig dödlighet följas noggrant. Om uppföljningen visar en utveckling som inte är förenlig med en långsiktigt livskraftig älgstam eller målen för skogsskador behöver förvaltningen anpassas.

Vid en samlad bedömning anser Länsstyrelsen att bristerna och osäkerheterna i underlaget medför tveksamhet, men inte utgör skäl för att inte kunna fastställa planen för den aktuella planperioden. Planens begränsade giltighetstid och möjligheten till nära uppföljning har särskilt beaktats. Förvaltningsplanen kan därför fastställas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Jaktlagen (1987:259)
Jaktförordning (1987:905)
Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7)
Förordning (2009:1474) *om viltförvaltningsdelegationer*

Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Daniel Ottosson med handläggare Minnie Andersson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Du kan överklaga beslutet hos Naturvårdsverket

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Blekinge antingen via e-post; blekinge@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Blekinge, 371 86 Karlskrona.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, blekinge@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 00 00. Ange diarienummer 2945-2026.